

SPOMENSKI DNEVI

Na današnji dan je leta 1919 izšla poslednja številka kulturne revije «Njiva»

TRŽAŠKI DNEVI

V odgovor na iredentistično gonjo: Vse Plavje v slovenskih zastavah

Predsinodni množični sestanek - Zanimanje za novo razmejitve, za ureditev obmejnega prometa in ostale življenjske probleme, ki jih bo jugoslovanska ljudska oblast čim ugodneje rešila

Sovistične urednike prav gotovo najbolj bodo prebivalci Plavja, ki so svojo vazo okrasili z jugoslovanskimi in slovenskimi zastavami, ki plapolajo na vseh hišah. Prav ta naša zavezna slovenska vas jim kriza računa, tako da so morali celo javno priznati, da v Miljskih hribih v teh dneh le ni tako, kakor bi oni hoteli in želeli. Predsinodni pa so se Plavčani na množičnem sestanku pomenili o zelo važnih zadevah, ki se tičejo tako važnega dogodka, kot je priključitev velikega dela Miljskih hribov k socialistični domovini. Pazljivo so poslušali poročilo o tem, kako je prišlo do sporazuma o Trstu in kako voditelji naše domovine v sedanjih mednarodnih pogojih kljub vsemu naporom in žrtvam niso mogli doseči več kot je v sporazumu zapisano. Se z večjim zanimanjem pa so poslušali tovariša, ki jim je obrazilo predvsem, kako bodo organi ljudske oblasti v okviru obmejnega prometa in v okviru gospodarskih načrtov v coni B in obstoječih gospodarskih in socialnih pogovorih poskrbeli za vsestranski razvoj končno osvobodjenih krajev. Zato se Slovenci Miljskih hribov skupaj s Plavčani z navdušenjem pripravljajo na to, da bodo sodelovali v enotni ljudske vojske in ko bodo prevzeli oblast v svoje roke ter si izvolili tudi svoje ljudske organe.

Istočasno pa se vse prebivalstvo vasi Miljskih hribov izredno zanima za delo razmejitvene komisije in se zlasti do končnega razmejitvene črte. Vsi do sedaj objavljeni zemljevidi, razlage in politični nametani zelo netočni in približni ter ne dajejo dokončne slike ozemlja, ki bo priključeno Jugoslaviji.

Dokončen odgovor na to vprašanje pa je seveda nemogoče vse do tedaj, ko bo razmejitvena komisija končala delo, pa še takrat bo znana nova meja v bistvu le v grobih obrih, kar bodo kasneje napravili med predstavniki Jugoslavije in Italije že razne obmejne popravke. Sedanja ravna črta bo imela seveda celo vrsto praktičnih pomanjkljivosti. Omenili smo že most, ki vodi čez potok pri gostinji «Pri križišču» in gmalno in katerega je nova razmejitvena črta kar nekaj preprežala. Prebivalci Badnje pa se pritožujejo, da jim bodo ostala po razmejitveni črti, kot si jo predstavljajo, prav na meji najlepša polja in da bo ta črta vodila skozi najugodnejše nasade.

Vsa ta vprašanja so treba seveda čimprej rešiti in to tako, da se bodo upoštevale na eni strani želje posameznih prebivalcev in na drugi gospodarski interesi posameznih krajev.

Po Miljskih hribih, v Plavju in drugod je še vedno mnogo govora o novi razmejitveni črti in vprašanji, ki so vezana z njo. Iz prvih razburjenih in pogosto celo pretranih skrbí smo prešli že na prihodnost.

NAPIHNJENA RETORIKA IN ŽIVLJENJSKA STVARNOST

PRIHOD ITALIJE POVZROČIL 2.652 NOVH BREZPOSELNIH

Zaposlitev pri SELAD in v preučitvenih tečajih ne more rešiti vprašanja delavcev, ki so bili zaposleni pri vojskih silah. Tudi mnogi policisti bodo pomnožili število brezposelnih

S prihodom Italije je izgubilo delo 2652 italijanskih vojakov, ki so bili zaposleni pri ameriških in angleških vojskih silah. Število teh delavcev se je po lanskem 8. oktobru že znatno skrcilo, saj je do tedaj znalo nad 4000. Ti delavci in delavke ter namreč so bili zaposleni v vojski, med njimi je bilo 1890 moških in 762 žensk. Po podatku jih je bilo 1339 specializiranih in kvalificiranih, 734 jih je bilo po raznih menzah, uradnikov in uradnic pa 568. Vsa ta delovna sila je ostala brez nedejnega dela, kar je bilo za mnoge ljudi postalo življenjska katastrofa. Obniti obljubljajo, da bodo zaposlili delavce v SELAD in v preučitvenih tečajih. Tu gre že za eno omejitev, ker v teh ustanovah ne morejo zaposliti žensk. Prav tako bi bilo nemislno zaposliti v preučitvenih tečajih ljudi, ki že imajo veliko kvalifikacijo in se prav gotovo ne bodo hoteli učiti novega, slabšega poklica. Če gredo v SELAD, pa ne dobe le slabše plače, marveč ostanejo na delu samo šest mesecev.

Pri tem pa ne gre samo za delavce in uslužbence vojskih sil, že večkrat smo ugotovili, da je zaposlitev novih ljudi v javni upravi, policiji itd. le navidezna, ker gre za velik aparat, ki močno presega dejanske potrebe. Tako je za mnoge ljudi postala zaposlitev v tej ustanovi postala prazen zvok. Naše državo, ki je imela pred leti 67000 mož, Maršalk Tržačan je šel v službo k civilni policiji samo zato, da se je rešil brezposelnosti. Kakor hitro pa so našli drugo zaposlitev, so pokazali

do realnega presojanja ugodnosti, težav in resnih vprašanj.

V Badnji in Plavju ugovarjajo kmetje, da bodo ostala njih najlepša polja, pa če bo šla razmejitvena črta kakorkoli, na tej strani. Zanimaja jih seveda, če bo in kako bo urejeno vprašanje dvostanovnosti. V razgovoru z ljudmi se sliši tudi očitke, da bi se vsi, ki so bosta odšla samo dva moža — ezula, ki sta prišla v vas pred nekaj leti, in ki delata v Trstu.

Vendar pa položaj tako Plavju kot Badnje ni tako težak, saj so tam ljudje večinoma kmetje, ki žive od zemlje, in to ne glede na novo mejo. Njih zanima v glavnem, kako bodo lahko prodajali zrnja, in v drugo hitro kvačeno pridela v mesto, odnosno ki bi dobili nov trg za te pridele.

Teže je v ostalih vasi Miljskih hribov. Naš dopisnik se je tako ustavil v Loranu, kjer so mu številni ljudje v razgovoru povedali, da ima vas okrog 50 hiš in da je v vasi približno 80 ljudi, ki delajo v ladjedelnici San Rocco in okrog 25 delavcev ladjedelnice Sv. Marka. Vsi ti delavci so seveda specializirani pri svojem delu in težko najdejo zaposlitev drugje. Včasni so zaradi tega, da v glavnem sklenili, da bodo počakali, da vidijo kako se bodo praktično rešila vprašanja obmejnega prometa in mednarodnih pogovorov na drugi strani mejne črte.

Vprašanje obmejnega prometa postaja tako bistveno vprašanje vseh miljskih vasi, in o tem razpravljajo vsi ter se edleje manj brigajo za historično «patriotično» kričanje iredentistične «Giornale di Trieste» in razne sovistične razpoloženosti «Unita».

Vsi s katerimi je govoril naš dopisnik na obisku teh krajev, razen enega ribiča, ki pravi, da se bo šel zaradi «politike» trde, da je edino vprašanje čisto gospodarskega značaja in da bi bilo treba čimprej ter jasno rešiti vprašanje obmejnega prometa.

Nikakega dvora ni, da je to vprašanje gospodarsko zelo resno ter da bi ga bilo treba rešiti brez vsake historije, ki ni v bistvu nič drugega, kot stvarjenje nobenosti in zlasti brez političnega izkoriščanja.

Visoki jugoslovanski predstavniki so o tem vprašanju jasno izpregovorili. V petek smo objavili govor svetovnega izvršnega sveta Slovenije Borisa Kraigherja, ki pravi:

«Mislim, da je osnovni pogoj za izboljšanje položaja

tržaškega prebivalstva izvajanje tudi iste točke sporazuma, ki govori o vprašanju obmejnega prometa med Trstom in jugoslovanskimi področji. Glede na to, da predstavljajo najnaravnnejše zaledje Trsta prav jugoslovanska zahodna področja, predvsem Slovenija in Hrvaška, je povsem razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Prepričani smo, da vsa ta vprašanja ne morejo naleteati na objektivne težave in da bi jih bilo kaj lahko rešiti samo z dovolj dobre volje z obeh zainteresiranih strani.

Histerično pisanje, hujskanje in beganje ljudi pa lahko seveda položaj samo zaostri in ne pomore, razumljivo, da bo Trst gospodarsko zelo težko živeti, če ne bo poleg drugih vprašanj v zadostni meri rešeno tudi vprašanje obmejnega prometa. Mislim, da je primerna rešitev tega vprašanja odvisna predvsem od dobre volje vladajočih italijanskih in tržaških činitelev. V tem pogledu bomo pomagali toliko, kolikor se bo z druge strani pokazala dobra volja po normalizaciji odnosov».

Besedilo celotnega dokumenta - spomenice, posebnega statuta in pisem - o jugoslovansko - italijanskem sporazumu o tržaškem vprašanju, sklenjenem 5. oktobra 1954

SPOMENICA O SPORAZUMU

PRIBLIŽNA NOVA MEJA MED OBEMA CONAMA

zi s selitvijo te imovine. Osebam, ne glede na to kje bodo stanovale, ki se odločijo prodati svoje premočnine in ne premočnine v roku dveh let od dneva podpisa tega Memoranduma o sporazumu, bodo deponirali zneske, realizirane od prodaje te imovine, na posebnih računih pri Narodnih bankah Italije, odnosno Jugoslavije. Saldo med tema dvema računoma bo likvidiran od strani obeh vlad ob zaključku doletene dobe. Brez dokaz za neposredno izvršitev določil iz te točke, se italijanska in jugoslovanska vlada obvezujeta da bosta sklenili podoben sporazum v roku šest mesecev od dneva podpisa tega Memoranduma o sporazumu.

9. Ta Memorandum o sporazumu bo javljen Varnostnemu svetu Združenih narodov.

London, 5. oktobra 1954

(MANLIO BROSIO)
(GEOFFREY W. HARRISON)
(LLEWELYN E. THOMPSON)
(DR V. DIMITR VELIBET)

POSEBNI STATUT

penzije zaradi starosti, invalidske penzije za vključivši tudi penzije za vojne invalide in penzije članom družin padlih v vojni).

3. Podizganje nacionalne in rasne mrznje na obeh področjih je prepovedano in v vsako tovrstno dejanje se bo kaznovalo.

4. Etnični značaj in neovirani kulturni razvoj jugoslovanske etnične skupine na področju pod italijansko upravo kakor tudi italijanske etnične skupine na področju pod jugoslovansko upravo bosta očitvana;

***Tiska, prosveta
kultura in šport***

a) Te etnične skupine bodo imele pravico do lastnega tiska v svojem materinem jeziku;

b) prosvetne, kulturne, družbene in športne orga-

Javnim dokumentom, ki se nanašajo na pripadnike teh etničnih skupin, vsteviš tudi sodne razsodbe, be priložen prevod odgovarjajočem jeziku. Isto velja tudi za uradna obvestila, javne proglase in publikacije.

Javni napisi

V tistih volilnih enotah tržške občine in v tistih ostalih občin na področju italijanske uprave, v katerih pripadniki jugoslovanske etnične skupine sestavljajo pomemben element (najmanj eno četrtno) prebivalstva, bodo napisi na javnih ustanovah in imena krajev in ulic v jeziku te etnične skupine kakor tudi v jeziku oblasti, ki vrši upravo; v tistih občinah na področju jugoslovanske uprave, kjer pripadniki italijanske etnične skupine

no) prebivalstva, bodo ti napisi in imena v italijanskem jeziku kakor tudi v jeziku oblasti, ki vrši upravo.

Zajamčen gospodarski razvoj

6. Gospodarski razvoj jugoslovanskega etničnega prebivalstva na področju pod italijansko upravo in italijanskega etničnega prebivalstva na področju pod jugoslovansko upravo se bo zajamčil brez diskriminacije in s pravično (fair) razdelitvijo razpoložljivih finančnih sredstev.

7. Ne sme se izvršiti nobena sprememba mej osnovnih administrativnih enic v področjih, ki pridejo pod civilno upravo Italije ali Jugoslavije z namenom, da se ogroža etnični sestav enot za ka-

goslovansko-italijanska komisija bo sestavljena z namenom pomaganja in posvetovanja o vprašanjih, ki se nanašajo na zaščito jugoslovanske etnične skupine na področju pod italijansko upravo in italijanske etnične skupine na področju pod goslovansko upravo. Komisija bo prav tako proučevala priitožbe in vprašanja, ki jih bodo postavljali podinici pripadniki odnosnih etničnih skupin glede izvajanja tega Statuta.

Jugoslovanska in italijanska vlada bosta omogočili, da Komisija obišče področja pod njuno upravo, in ji bosta nudila vse olajšave pri vrstitvi njene delnosti.

Obe vladi se obvezujeta, da se bosta takoj razgovorjali o podrobnih predpisih za funkcioniranje komisije.

Seznam šol

Dvoletni trgovski strokovni
tečaj — Katinara,
Strokovni tečaj — Sv. Križ.
b) Občina Devin-Nabrežina:
Dvoletni industrijski stro-
kovni tečaj — Nabrežina.
c) občina Dolina:
Dvoletni industrijski stro-
kovni tečaj — Dolina.
Omenjeni strokovni tečaji
bodo spremenjeni v strokovne
šole v skladu z italijanskimi
zakoni.

4. Srednje šole — Trst:
Niža srednja šola — Ul.
Delle Scuole Nuove — Sv.
Jakob,
Državna realna in klasična
gimnazija — Ul. Lazzaretto
Vecchio 9,
Državna učiteljska šola —
Piazzale Gioberti — Sv. Ivan.
Trgovska akademija — Pia-
zale Gioberti — Sv. Ivan.

II. Italijanske šole, ki sedaj
delujejo na področju, ki pri-
de pod jugoslovansko upravo
na podlagi Memoranduma o
sporazumu

1. Otroški vrtci:
Koper.

2. Italijanski oddelki v otro-
ških vrtcih:
Izola, Buje, Novi grad, Pi-
ran, Sečovlje, Umag.

3. Osnovne šole:
Umag, Kostanjica, Koper,
Sv. Lucija, Buje, Momjan,
Izola, Semedela, Brtonigla, No-
vi grad, Piran, Sečovlje, Groz-
njan, Sv. Nikolaj, Prade, Stru-
njan.

4. Strokovne šole (osem-
letke):
Koper, Sečovlje, Umag, Iz-
ola, Buje, Novi grad (dvolet-
na šola).

Italijanski oddelki v triletni
ni ženski obrtni šoli — Koper.

5. Srednje šole:
Klasična gimnazija (C. Com-
bi) — Koper,
Realna gimnazija — Piran,
Dvoletna trgovsko-tehnična
šola — Izola.

IZMENJAVA PISEM

slovenski etnični skupini, oziroma italijanski etnični skupini pod njuno upravo, da bosta pravično (fair) zastopani v administrativnih položajih, zlasti pa na tistih področjih, kakor je šolsko nadzornništvo, kjer gre še izrecno za interese teh prebivalcev;

d) enakost ravnanja pri izvrševanju njihovih služb in poklica v poljedelstvu, trgovini, industriji ali na kakem drugem področju, kakor tudi pri organiziranju in vodstvu gospodarskih združenj in organizacij v ta namen. Taka enakost v ravnanju se nanaša tudi na obdavčevanje. Glede tega bo osebam, ki se sedaj bavijo z določenim delom ali poklicem, a nimajo potrebne diplome ali spričevala za izvrševanje te aktivnosti, dani rok štirih let od dneva parafiranja tega Memoranduma o sporazumu, v katerem lahko pridobijo potrebno diplomu ali spričevalo. Te osebe ne bodo ovirane pri izvrševanju svojega dela ali poklica, zaradi tega, ker nimajo potrebnih dokumentov, razen v primeru, da si jih ne bodo pridobile v omenjeni štiritletni dobi;

e) enakost ravnanja glede uporabljanja jezika, kakor je to določeno v spodaj navedeni točki 5;

f) enakopravnost z ostalimi državljani na splošnem področju socialnega zavarovanja in penzij (dajanje za primer bolezni

zakoni. Te organizacije bodo deležne istega ravnanja kakor druge odgovarjajoče organizacije na odgovarjajočih področjih, zlasti glede uporabljanja javnih poslopij, radia in pomoči iz javnih finančnih sredstev; italijanski in jugoslovanske oblasti pa si bodo prizadevale, da tem organizacijam zagotovijo stalne ugodnosti, ki jih sedaj uživajo, ali drugih enakovrednih ugodnosti;

Pouk v materinem jeziku

c) obema skupinama se bo nudil pouk v materinem jeziku v otroških vrtec, osnovnih srednjih in strokovnih šolah. Take šole bodo v vseh krajih področja pod italijansko upravo, kjer so otroci, ki so pripadniki jugoslovanske etnične skupine, in v vseh krajih področja pod jugoslovansko upravo, kjer so otroci, ki so pripadniki italijanske etnične skupine. Italijanska in jugoslovanska vlada sta se sporazumeli, da bosta obstoječe šole ohranili, kakor so navedene v priloženem seznamu za etnične skupine v področjih, ki so pod njuno upravo, in posvetovali se bosta v Mesani ko misliji, ki je predvidena v zadnjem členu tega Statuta, preden bosta katero od teh šol zaprli.

Te šole bodo uživale enakost v ravnanju z ostalimi šolami iste vrste na področju, na katerem sta

vo, ne bodo odpuščeni iz razloga, ker nimajo potrebne diplome o usposobljenosti. Ta izredna odredba se ne bo uporabljala kot precedens, in tudi se ne bo zahtevalo njeno uveljavljanje za druge primere razen za zgornji omenjeni kategoriji. Jugoslovanske in italijanske oblasti bodo v okviru svojih obstoječih zakonov sprejele vse razumne ukrepe, zato da se omenjenim učiteljem omogoči, da v smislu omenjenega člena 2. (d) pridobijo kvalifikacijo za isti status kot stalni člani učiteljskega osebja.

Učni programi teh šol ne smejo biti v nasprotju z nacionalnim značajem učenecv.

Uporaba jezika v odnosih z oblastmi

5. Pripadniki jugoslovanske etnične skupine na področju pod italijansko upravo in pripadniki italijanske etnične skupine na področju pod jugoslovansko upravo se bodo lahko svobodno posluževali svojega jezika pri osebnih in uradnih odnosih z upravnimi in sodnimi oblastmi obeh področij. Imeli bodo pravico, da od oblasti dobijo odgovor v istem jeziku; pri ustnih odgovorih bodisi neposredno ali pa po tolmaču; pri dopisovanju morajo oblasti preskrbeti vsaj prevod odgovorov.

Kulturni domovi

(Pismo italijanske vlade južnoslovenski vladam)

Moja vlada Vaš želi obvestiti, da po prevzemu uprave nad področjem, za katero bo odgovorna na podlagi določb Memoranduma o sporazumu ki je bil danes podpisan v Londonu, preskrbela poslopje v Štajni ulici, kateremu drugo ime predmetstij, ki naj so uporabi kot dom kulture za slovensko skupnost Trsta, in bo prav tak stavila na razpolago sredstva za izgradnjo in opremo novega doma kulturne in U. Petrucci.

Potrdila je, da je Narodni dom pri Sv. Ivanu prav tako na razpolago za uporabo kot dom kulture.

Moja vlada meni, da je južnoslovenska vlada s svojimi strani pripravila popolnoma proučeno in upravnje italijanskih kulturnih organizacij dodatnih prostorih za njihove kulturne aktivnosti na področju, ki pride pod južnoslovensko upravo.

Odgovor južnoslovenske vlade italijanski vladam

Zelim se Vam zahvaliti za Vaše pismo od 5. oktobra 1941 zvezi s poslopji, ki bodo dana na razpolago slovenskim kulturnim organizacijam v Trstu in njegovih predmestjih, in obvestiti Vas, da je južnoslovenska vlada pripravila popolnoma proučeno in upravnje italijanskih kulturnih organizacij o dodatnih prostorih za njihove kulturne aktivnosti na področju, ki pride pod južnoslovensko upravo.

Svobodna luka

(Pismo italijanske vlade južnoslovenski vladam)

Glede na neuporabnost določb priloge VIII. mirovnega pogodbe za Italijo, ki se nanašajo na mednarodno režimo svobodne luke Trsta, je južnoslovenska vlada Vašo vlado naj se udeležiti z ostalimi za interesiranimi vladami blizu

njeja sastanka s namenom posvetovanja u zvezi s izdavanjem ukrepov, ki so potrebni, da se v okviru današnjih pogojev uporabi člani 1-20 priloge VIII pogodbe s Italijo, zato da se kotktor mogoče popolneje zajamči izkoriščanje svobodnih luke v skladu s potrebami mednarodne trgovine.

Dokler ne pride do omejenega postopovanja, bo italijanska vlada izdala začasne predpise za upravljanje svobodne luke

Konzulati

(Pismo italijanskega poslanika v Londonu jugoslovanskemu poslaniku)

Cast mi je skicirani se na Memorandum o sporazumu, ki je bil danes parafriziran v Londonu, in vprašati, ali je Vaša vlada sporazumna, da moja vlada odpre v Kopru urad za izvrševanje konzularnih funkcij glede na omejitve, ki jih predlaga pod jugoslovansko upravo na podlagi določb omejenega Memoranduma. V primerih, da se Vaša vlada strinja, namerava moja vlada imenovati konzula, ki bo vodil ta urad.

Lahko izjavim, da je moja vlada s svoje strani pripravljena odobriti spremembo jugoslovanskega predstavnitva v Trstu v urad za izvrševanje konzularnih funkcij glede na omejitve, ki bo prislo pod italijansko upravo v smislu Memoranduma o sporazumu.

Odgovor jugoslovanskega poslanika v Londonu italijanskemu poslaniku:

Cast mi je potrditi sprejemanje Vašega današnjega pisma in me s Vam zahvaliti za predlog Vaše vlade glede predstavitve jugoslovanske vlade v Trstu. Moja vlada namerava imenovati generalnega konzula kot šefa njenega predstavnitva v Trstu.

Moja vlada se s svoje strani strinja, da Vaša vlada odpre v Kopru urad za izvrševanje konzularnih funkcij

ISEM

gleda ozemlja, ki bi bo prišlo pod jugoslovansko upravo.

Prenos oblasti

(Pismi enake vsebine, ki sta ju g. Harrison in g. Thompson poslala italijanskemu poslaniku v Londonu)

Moja vlada se sklicuje v sklep, ki ga vsebuje Memorandum o sporazumu od 5. oktobra 1954 med vlada mi Italije, Združenega kraljevstva, Združenih držav in Jugoslavije, v določa, da odgovornost za področje Sodobnega tržaškega ozemlja, ki ga upravlja vojaška vlada Združenega kraljevstva in Združenih držav, prezele Italijanski vlada. Da se zagotovi, da se prenehanje vojaške vlade v področju, ki se nahaja s strani Italije, kakor tudi umik čet Združenega kraljevstva in Združenih držav ter prihod italijanskih čet izzeri čimprej in nemoten, se predlaga, naj italijanska vlada določi svojega predstavnika, ki se sestane s čini s poveljstvom angloameriškega področja, zato da se določijo potrebni ukrepi. Moja vlada upa, da bo lahko izvršila te ukrepe v enem mesecu od dneva parafiranja Memoranduma o sporazumu.

Enaki pismi italijanskega poslanika v Londonu g. Harrisonu in g. Thompsonu:

Moja vlada je določila divizijskega generala Edmonda De Renzija kot svojega predstavnika, ki naj se sestane s poveljnikom angloameriškega področja, zato da se določijo potrebni ukrepi. Moja vlada upa, da bo lahko izvršila te ukrepe v enem mesecu od dneva parafiranja Memoranduma o sporazumu.

LUIS ABRAM

Galeb

THE NEW
UNIFORMED
LITHUANIAN
ARMY

osvetila opušteni kraji. Tiši, na. Vse je bilo mirno. Po strašni noći je spet zavajal od blazine. Se je spet odpravil na obzorje in osvetlile so strašen prizor. V mirnem ozračju je krožilo nekaj jastrebcev. Tam na tleh pa so tuje, tam ležala trupla kar na mostu, na tleh, pa. Smrt je gospodarila v tem kraju. Zdejo se je, da je tukaj postavila sedež svojega kraljestva:

„... nekí jami je ležal vznak, plaval vojak. Njegove oči so se želele videti otroka, so sedaj mrto strelce v sinje nebo. Iz polodprtih, spanih ust se je zdelo, da prihaja obupen krič, »Homo, homo!« . V njem je bilo nekaj sarih prsih pa kraljevo okrvavljeno pismo.

Mladins

Mladins

za ljubila in cenila, hkrati pa
da bi začela zlagoma brusiti
smisel za lepo, resnico, pravi-
cino. Če bi se odločila, bi se
kaj potrebno, da more iz nje-
ga postati dobra ter druš-
tvena osebnost. Prav to pa
je osnovni smoter «Galeba».
Upoštevaljivo nalogo, ki si jo
je postavil, ga treba z naj-
večjim veseljem pozdraviti, za-
jeto pa tudi stalno po-
dvoje opravljati. Če se po-
trebno in koristno nalogo, ki
bo od nje imela naša mladi-
na velike koristi. Hkrati je
treba izreči tudi priznanje
nim, ki so dali zanj pobudo
in oporili precejšnje delo, da
je mogel zagledati luz sveta.

Naši rodovi so živali na tej
zemlji: pre deli trinitajst, sto-
letja, in zgolj eno leto so
kazali, in v nemogočo so
ohranili na njej še vse do danes.
Nične ne more zanikati, da
nas ni, da tu ne žive Slo-

in uganke
i'vake

Riše S. PAHOR

jo je krstil, poleg njiju
je poročil grajski pater.
Rozamunda grede v kloster
čast ljubljanskih nun po-
stan

KONEC

 La Clessidra
Produttore in proprio nei colli
Trest - Ul. Battisti, 14 - Tel. 36
ZASTOPSTVO UR: eleggers clausura
elMorris elancos elamentos elclaus elclaus

IMDEVDOR

IMPEXPORT
TRST, UL. C. BATTISTI 23-L
Tel. 44-208. Telegr. IMPEXPORT-TRIESTE

UVAŽA:
Vsakovrstni les,
drva za kurjavo,
gradbeni material

**SPECIALIZIRANO PODJETJE
ZA VSAKOVRSNE KOMPENZACIJE**

STARA IN ZNANA TVRDKA

SIMCA

TU
RODO
Ici se za prvo

25-letno jamlstvo. Naprudaj rabljenj, pogotibvni smel
v omarih. Vzamemo v račun in dobro plačamo rabi
z omaricah. Vzememo v račun in dobro plačamo rabi

Ivan Ribarič
Uvoz - Izvoz

Zaloga oglja, premoga in drv
NA DROBNO - NA DEBELO
Vseh vrst trdega in mehkega rezane
ga lesa, furnirja, vezanih plošč itd.
Prevzamemo prevoze vsakovrstnega blaga z lastnimi prevoznimi vozili
Cena po ceniku št. 14 - Tel. 93-93
98-98

ČEVLJE jesenske in zimske, dobre in poceni

dobite za velike in male

Josip Trevizani

TRST, Ulica Vasari 10 - tel. 6800

PIETRO CONTENTI
TRST - ULICA CARDUCCI šte. 7 - TEL. 1111

e. oblaci, svilenih rut.

DANES VELIK PRAZNIK V SEŽANI

Zlavoritvijo kraškega vodovoda rešeno vprašanje vode na Krasu

Novi vodovod bo daljal samo Sežani od 500 do 600 kubičnih metrov vode na dan, kar bo zadostovalo za vse industrijske obrate in za potrebe prebivalstva

GRADITELJI KRAŠKEGA VODOVODA SO USPEŠNO PRERAGALI VSE OVIRE TER SLAVIJO VELIKO DELOVNO ZMAGO

Prva etapa izgradnje kraškega vodovoda je končana. Glavni vod je speljan od Vinodola do Sežane ter od Vinodola do Sežane ter od Vinodola do Sežane...

STALNO POMANJKANJE VODE NA KRASU

Kraški svet je, kot znano, brez vode. Ljudje si pomagajo s karnicami, ki pa v dveh ali treh letih potrebujejo nove. V Sežani, ki je največja kraška vas, je to še bolj izrazito...

LETOS JE DELO NAPREDOVALO S PODVOJENO SILO

Prvega maja letos je dobil Komen vod iz novega vodovoda. Obenem se je začelo delo na drugi etapi vodovoda, ki bo daljal vodo iz Vinodola do Sežane...

SELE PRVA SVETOVNA VOJNA JE PRINEŠLA V TEJ STALNI BOJBI S POMANJKANJEM VODE NEKO PREMEMBO

V Sežani je bil pred letom 1917 v letu 1917 je bil vodovod izgraden. V letu 1917 je bil vodovod izgraden. V letu 1917 je bil vodovod izgraden...

POD ŽELEZNICO NA DVEH MESTIH IN POD GLAVNO CESTO V SEŽANI JE BIL TREBA NARAVNOSTI

Pod železnico na dveh mestih in pod glavno cesto v Sežani je bil treba naravnosti. Pod železnico na dveh mestih in pod glavno cesto v Sežani je bil treba naravnosti...

DELOMA SMO ŽE OMENILI IZGRADNJO NEKATERIH REZERVOAROV

Deloma smo že omenili izgradnjo nekaterih rezervoarov. Deloma smo že omenili izgradnjo nekaterih rezervoarov...

LJUDSKA OBLASTI ZACNE GRADITI KRAŠKI VODOVOD

Ljudska oblasti začne graditi kraški vodovod. Ljudska oblasti začne graditi kraški vodovod...

stokov izkopa, globokega poldrugi meter, je bilo treba napraviti v živo skalo. Morali so minirati ter so pri tem porabili nad 10 vagonov eksploziva. Delavna sila se je povečala na tem sektorju za 50 odst.

V letu 1953 so končali tudi z gradnjo in opremo črpalnic v Potocah pri Vinodolu. Na železnih vratih pa so zgradili razeleznik, ki stoji na navišji točki tega terena in voda od tod gravitacijsko odteka v rezervoarje na Lipenskem hribu. Tu so istega leta zgradili dva rezervoarja, ki imata kapaciteto vsak 100 kubičnih metrov. Popravili pa so tudi nižje ležeči stari vasi rezervoar, ki lahko sprejme nad 1000 kubičnih metrov vode. Prva dva rezervoarja služi za napajanje celotnega Gornjega Krasa s Sežano vred.

Urejena pa sta tako, da bosta v bodočnosti odvajala vodo tudi Dolenjemu Krasu vse do Opatjege sela.

Od razeleznika na železnih vratih do Komna so položene azbestne cevi iz Anhova, ki vzdržijo visok vodni pritisk.

PROTI KONCU SEPTEMBRA SO SE ZAČELA DELA V SAMI SEŽANI

Proti koncu septembra so se začela dela v sami Sežani. Proti koncu septembra so se začela dela v sami Sežani...

POD ŽELEZNICO NA DVEH MESTIH IN POD GLAVNO CESTO V SEŽANI JE BIL TREBA NARAVNOSTI

Pod železnico na dveh mestih in pod glavno cesto v Sežani je bil treba naravnosti. Pod železnico na dveh mestih in pod glavno cesto v Sežani je bil treba naravnosti...

DELOMA SMO ŽE OMENILI IZGRADNJO NEKATERIH REZERVOAROV

Deloma smo že omenili izgradnjo nekaterih rezervoarov. Deloma smo že omenili izgradnjo nekaterih rezervoarov...

LJUDSKA OBLASTI ZACNE GRADITI KRAŠKI VODOVOD

Ljudska oblasti začne graditi kraški vodovod. Ljudska oblasti začne graditi kraški vodovod...

postajo ter vasi Skopo, Kopri-v in Brje. Poleg tega sta bila zgrajena še dva rezervoarja v Sepuljah vsak po 80 kubičnih metrov.

Zgrajena je bila črpalnica v Vinodolu ter črpalnice v Sepuljah. Zadnja ima nalogo črpati vodo v sežanski rezervoar, ki lahko sprejme 900 kubičnih metrov vode. Moderniziralo ga je Splošno gradbeno podjetje Nova Gorica. S pomočjo tega rezervoarja bo imela Sežana vedno enak vodni pritisk 6 atmosfer brez motenj.

SVETOVNA PRODUKCIJA JAJC V LETU 1953

V letu 1953 se je produkcija jajc v državi, iz katerih so na razpolago podatki, že drugo zaporedno leto povečala in je znašala 1,6 milijarda jajc. V letu 1953 se je produkcija jajc v državi, iz katerih so na razpolago podatki, že drugo zaporedno leto povečala in je znašala 1,6 milijarda jajc...

V SEŽANSKEM OKRAJU GRADIMO SE DRUGE DOVOJE

Na koncu moramo povedati, da kraški vodovod ni edini, ki ga sedaj gradijo v sežanskem okraju. V delu je tudi podaljšanje Istrskega vodovoda za Hrčelje-Kozina. Letos je v gradnji prva etapa v dolžini 1,5 kilometra. Drugo leto bo bilo zgrajeno še drugo etapo v isti dolžini. Vse skupaj bo stalo 22 milijonov dinarjev.

PROTI KONCU SEPTEMBRA SO SE ZAČELA DELA V SAMI SEŽANI

Proti koncu septembra so se začela dela v sami Sežani. Proti koncu septembra so se začela dela v sami Sežani...

POD ŽELEZNICO NA DVEH MESTIH IN POD GLAVNO CESTO V SEŽANI JE BIL TREBA NARAVNOSTI

Pod železnico na dveh mestih in pod glavno cesto v Sežani je bil treba naravnosti. Pod železnico na dveh mestih in pod glavno cesto v Sežani je bil treba naravnosti...

DELOMA SMO ŽE OMENILI IZGRADNJO NEKATERIH REZERVOAROV

Deloma smo že omenili izgradnjo nekaterih rezervoarov. Deloma smo že omenili izgradnjo nekaterih rezervoarov...

LJUDSKA OBLASTI ZACNE GRADITI KRAŠKI VODOVOD

Ljudska oblasti začne graditi kraški vodovod. Ljudska oblasti začne graditi kraški vodovod...

neje, česar jim je primanjkovalo, vode. Trda je borba z zmagom nad zaostalostjo, ki pa se iz leta v leto bolj uspešno nadaljuje s pomočjo ostalih predelov Slovenije in Jugoslavije. Veliko je treba storiti, toda le v socializmu je mogoče uspešno boj proti zaostalosti za boljše bodočnost delovnega človeka. Veliki razvoj socialistične Jugoslavije pa tudi za ljudi na Krasu in v Istri pomeni novo, boljše življenje.

SVETOVNA PRODUKCIJA JAJC V LETU 1953

V letu 1953 se je produkcija jajc v državi, iz katerih so na razpolago podatki, že drugo zaporedno leto povečala in je znašala 1,6 milijarda jajc. V letu 1953 se je produkcija jajc v državi, iz katerih so na razpolago podatki, že drugo zaporedno leto povečala in je znašala 1,6 milijarda jajc...

V SEŽANSKEM OKRAJU GRADIMO SE DRUGE DOVOJE

Na koncu moramo povedati, da kraški vodovod ni edini, ki ga sedaj gradijo v sežanskem okraju. V delu je tudi podaljšanje Istrskega vodovoda za Hrčelje-Kozina. Letos je v gradnji prva etapa v dolžini 1,5 kilometra. Drugo leto bo bilo zgrajeno še drugo etapo v isti dolžini. Vse skupaj bo stalo 22 milijonov dinarjev.

PROTI KONCU SEPTEMBRA SO SE ZAČELA DELA V SAMI SEŽANI

Proti koncu septembra so se začela dela v sami Sežani. Proti koncu septembra so se začela dela v sami Sežani...

POD ŽELEZNICO NA DVEH MESTIH IN POD GLAVNO CESTO V SEŽANI JE BIL TREBA NARAVNOSTI

Pod železnico na dveh mestih in pod glavno cesto v Sežani je bil treba naravnosti. Pod železnico na dveh mestih in pod glavno cesto v Sežani je bil treba naravnosti...

DELOMA SMO ŽE OMENILI IZGRADNJO NEKATERIH REZERVOAROV

Deloma smo že omenili izgradnjo nekaterih rezervoarov. Deloma smo že omenili izgradnjo nekaterih rezervoarov...

LJUDSKA OBLASTI ZACNE GRADITI KRAŠKI VODOVOD

Ljudska oblasti začne graditi kraški vodovod. Ljudska oblasti začne graditi kraški vodovod...

Grozde je dozorelo. Prejšnji teden so ga trgali v Križu

OD ŠTIVANA DO ŠKOFIJ

SALEŽ

Prezgodnja trgatve

Ker smo nabrali nekaj več vseh vrst sadja, ki ga prodajamo, smo se odločili za prezgodnjo trgatvo. Sadje je zrelo in ga lahko uživamo. Prodajamo ga po ceni, ki vam bo všeč.

Proti koncu septembra so se začela dela v sami Sežani

Proti koncu septembra so se začela dela v sami Sežani. Proti koncu septembra so se začela dela v sami Sežani...

Pod železnico na dveh mestih in pod glavno cesto v Sežani je bil treba naravnosti

Pod železnico na dveh mestih in pod glavno cesto v Sežani je bil treba naravnosti. Pod železnico na dveh mestih in pod glavno cesto v Sežani je bil treba naravnosti...

Deloma smo že omenili izgradnjo nekaterih rezervoarov

Deloma smo že omenili izgradnjo nekaterih rezervoarov. Deloma smo že omenili izgradnjo nekaterih rezervoarov...

Ljudska oblasti začne graditi kraški vodovod

Ljudska oblasti začne graditi kraški vodovod. Ljudska oblasti začne graditi kraški vodovod...

NABREŽINA

Kameleoni

Vinski pridelek smo pospravili. Ni slab niti količinski niti kakovostno. Sicer je naš breg znan, da daje odlično vino, seveda tukaj, v višji, tam, v nižji kakovosti, kar je odvisno od vrste trsa, negovanja in podobno. Lahko pa trdimo, da bi mogli naš vino graditi ob morju z bolj umnim vinogradništvom in tudi kmetarstvom dati visoko kvaliteto vina. Upamo, da bomo kmalu ocenili svoj domači vinski pridelek v naših gostilnah, kjer tako pogrešamo naravno vino.

Proti koncu septembra so se začela dela v sami Sežani

Proti koncu septembra so se začela dela v sami Sežani. Proti koncu septembra so se začela dela v sami Sežani...

Pod železnico na dveh mestih in pod glavno cesto v Sežani je bil treba naravnosti

Pod železnico na dveh mestih in pod glavno cesto v Sežani je bil treba naravnosti. Pod železnico na dveh mestih in pod glavno cesto v Sežani je bil treba naravnosti...

Deloma smo že omenili izgradnjo nekaterih rezervoarov

Deloma smo že omenili izgradnjo nekaterih rezervoarov. Deloma smo že omenili izgradnjo nekaterih rezervoarov...

Ljudska oblasti začne graditi kraški vodovod

Ljudska oblasti začne graditi kraški vodovod. Ljudska oblasti začne graditi kraški vodovod...

SV. KRIŽ

Preložena otvoritev kulturnega doma

Govorilo se je in tudi pisalo, da bomo danes svečano otvorili prenovljen kulturni dom. Vendar se je otvoritev preložila zaradi nekega tehničnega problema. Otvoritev bo potekala v prihodnosti.

Proti koncu septembra so se začela dela v sami Sežani

Proti koncu septembra so se začela dela v sami Sežani. Proti koncu septembra so se začela dela v sami Sežani...

Pod železnico na dveh mestih in pod glavno cesto v Sežani je bil treba naravnosti

Pod železnico na dveh mestih in pod glavno cesto v Sežani je bil treba naravnosti. Pod železnico na dveh mestih in pod glavno cesto v Sežani je bil treba naravnosti...

Deloma smo že omenili izgradnjo nekaterih rezervoarov

Deloma smo že omenili izgradnjo nekaterih rezervoarov. Deloma smo že omenili izgradnjo nekaterih rezervoarov...

Ljudska oblasti začne graditi kraški vodovod

Ljudska oblasti začne graditi kraški vodovod. Ljudska oblasti začne graditi kraški vodovod...

ZIMSKI ČAS NA KMETIJI JE TREBA SMOTNO IZRABITI

Tudi pozimi je treba razmaka dela na vsakem kmetu. V zimskem času je treba smotno izrabiti vsako minuto. Delo na kmetiji ne ustane nikoli.

Proti koncu septembra so se začela dela v sami Sežani

Proti koncu septembra so se začela dela v sami Sežani. Proti koncu septembra so se začela dela v sami Sežani...

Pod železnico na dveh mestih in pod glavno cesto v Sežani je bil treba naravnosti

Pod železnico na dveh mestih in pod glavno cesto v Sežani je bil treba naravnosti. Pod železnico na dveh mestih in pod glavno cesto v Sežani je bil treba naravnosti...

Deloma smo že omenili izgradnjo nekaterih rezervoarov

Deloma smo že omenili izgradnjo nekaterih rezervoarov. Deloma smo že omenili izgradnjo nekaterih rezervoarov...

Ljudska oblasti začne graditi kraški vodovod

Ljudska oblasti začne graditi kraški vodovod. Ljudska oblasti začne graditi kraški vodovod...

RADIO SOSSI

TELEVIZIJA

ELEKTR. APARATI ZA GOSPODINSTVO, LESTENCL. MONTIRANJE, TELEVIZIJSKIH ANTEN IN AVTOMOBILSKIH RADIJSKIH APARATOV TER VSA POPRAVILA.

RADIJSKI APARATI

MARELLI	UNDA	MINERVA
SIEMENS	PHONOLA	TELEFUNKEN

TELEVIZIJSKI APARATI

MARELLI	UNDA	PHONOLA
---------	------	---------

Najboljše štedilnike

vseh vrst, na premog, les, plin in tekoči plin ter električni tok po najugodnejših cenah s popolnim jamstvom

Vam nudi

TVRDKA SOSSI

OPCINE - UL. MONTE RE štev. 4 (blizu sole)
Telefon: trgovina 21-155 - stanovanje 21-154

PRODAJA TUDI NA OBROKE!

NALIVNO PERO ZASTONJ!

STARŠI! DIJAKI! Če boste nabavili šolske potrebščine v Papirnici-tiskarni U. BERNARDI v Ulici Mazzini 44 (v neposredni bližini Trga Golodni) boste dobili v dar dobro nalivno pero.

VSE ZA SOLO PO NAJPRIMERNEJŠIH CENAH

Nalivno pero BERNUM je najboljšje; zagajeno za dobo enega leta - CENA 1000 LIR.

Za vsak tudi najmanjši nakup BOSTE dobili bon in ko boste zbrali podobnih bonov v skupnem znesku 1500 lir, boste dobili v dar DOBRO NALIVNO PERO.

KMETJE VRTNARJI

Za vsako voščo potrebo se obrnite na domačo tvrdko

FURLANI EDVARD

TRST, Ul. Milano 18
TELEF. 35-169

katera vam nudi po najnižjih cenah vsakovrstna semena najboljših inozemskih kmetov in semena lastnega pridelka ter razne sadike, žveplo, modro galico, umetna in organska gnojiva ter vsakovrstno opremo in stroje vsake velikosti.

AVTOGARAŽA STAR

MEHANIČNA DELAVNICA

TRST (ROJAN) ULICA MORERI 7
TELEFON ŠTEV. 35-608

MOTOM 48 CCM

DELFINO 160 CCM

Cudoviti motorček ki vas pelje povsod. Prodaja na obroke do 18 mesecev. Prilike in nadomestni deli za vse motorje, hitra popravila.

Zastopstvo: "Glera" Moschioni & Frisori Trst, Valdivino 36 tel. 23-475

Postaja za usluge v Nabrežini: FRANC SIBELIA

ZNIŽANE CENE

TOVARNI PREVOZI POŽAR ARTEMIO

TRST - Ul. Moreri 7
Telefon št. 28373

v vse kraje, tudi v inozemstvo

(Nadaljevanje prihodnjice)

VREME

Vremenska napoved za danes: Pretežno lepo z delno oblačnostjo. — Večerja: najvišja temperatura v Trstu je bila 12,7 stopinj; najnižja 8,3 stopinj.

PRIMORSKI DNEVNIK

Opozorjamo vas na sledeče **RADIO** oddaje: Koper: 16.00: Od zbor do zbor v Slovenskem Primorju. — Trst II: 20.45: G. Verdi: «Traviata», opera v 4 dejanjih. — Trst I: 17.30: Simfonični koncert, dirigira Lorin Maazel. — Slovenija: 16.00: Neznani talenti.

DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI

PRISPEVEK K RAZPRAVI O DEŽELNI AVTONOMIJI

GORIŠKO POKRAJINO ČAKAJO še velike težave in preizkušnje

Vedno glasnejše zahteve Tržičanov, da bi se Tržič in Gradež priključila k „tržaški pokrajini“

S prepustitvijo uprave Goriške pokrajine, ki jo je Trsta Italiji se postavlja za goriško pokrajino košljivo vprašanje: ali bo ostala takšna kot je sedaj, ali pa bo razpolovljena. Goriška pokrajina je segala pred zadnjo vojno do Podbrda in do Kobarida, v Vipavski dolini pa so spadale pod njo Ajdovščina in Vipava; tudi cela Brda so bila pod njeno upravo. S priključitvijo vseh teh slovenskih krajev k Jugoslaviji je Goriška izgubila vse zaledje, ki je naravno težilo nanjo že cela stoletja. Z ustanovitvijo Svobodnega tržaškega ozemlja leta 1947 pa je Goriška pridobila še nekaj občin, ki so prej spadale pod Trst in ki so nanj tudi bolj težile kot na Goriško. Glavne izmed teh občin so bile Tržič, Ronke in Gradež. Pod Trst pa so spadale še občine Dobrovec, Turriaco, San Canzian d'Isone in S. Pier d'Isone.

V preteklih letih so Goričani delali na tem, da bi se Cervinjan prišel pod Goriško. Ta je spadal pod Goriško, in sicer preden je bil priključen k videmski pokrajini. Videmska pokrajina, ki šteje danes približno milijon prebivalcev, bi to izgubo lahko pogrešala, a videmski trgovski in politični krogi se niso vdali. Goriški trgovski krogi so jaskali o krizi, o potrebi priključitve Cervinjanu, češ da bi to vsaj deloma ublažilo gospodarsko krizo, a razen obljub niso dobili ničesar.

Letos je prišlo zopet na dan vprašanje avtonomije dežele «Friuli - Venezia Giulia». V Vidmu so skoraj vsi za to in tudi na Goriškem si je ta ideja začela utirati pot. (da ne omenimo Slovencev, ki so vsi za avtonomijo, saj bi to koristila tako v narodnostnem kot v gospodarskem pogledu). Za deželno avtonomijo se zavzemajo tudi številni italijanski prvaki. Seveda so nekateri tudi proti. Monarhisti s Pedronijem na čelu vidijo v avtonomiji slovenski triumf in konec naše neenakopravnosti. Zaradi tega se protivijo taki rešitvi. Pedroni bi raje videl gospodarski propad Goriške kot pa gospodarski napredek mesta. Istrski ezuli, ki so vsi lepo zasidrani v državnih in privatnih službah, so istega mnenja. Njim ni mar, ali trgovci dela ali ne, oni bodo vseeno vlekli svojo plačo.

Cisto nasprotno mnenja pa so skoraj vsi ostali. Gospodarski krogi vidijo v avtonomiji delno ublažitev hude gospodarske krize, ki tare naše mesto, bodisi zaradi avtonomije od centralne oblasti, kot zaradi tega, ker so videli, da je avtonomija v Južnem Tirolskem, v Aostii in na Siciliji tem krajem v gospodarskem pogledu samo koristila in niti najmanj škodovala, kot trdi Pedroni.

V italijanskem časopisu se že dobra dva meseca vrti polemika o avtonomiji. Slušajo se glasovi, ki so »za« in »proti«. Neki čitatelj iz Fare — verjetno je to preprost človek — je napisal kratek članek, v katerem obožuje goriške politike nacionalistične mrzlice. Tudi poslanec Barresi je napisal dva članka, ki nekako »podpirata« Slovence in ki zahtevata deželno avtonomijo iz gospodarskih razlogov in predvsem zaradi dejstva, ker se bo sedaj Trst trudil, da spravi pod svojo oklop zopet to, kar mu je že pripadalo.

Goriška pokrajina šteje danes približno 220.000 prebivalcev, Cona A jih ima okrog 300.000, videmska pokrajina pa nekaj pod milijonom. Pedroni in drugi nasprotniki avtonomije so trdili, da bo Trst in Videm požrla Goriška in vseh vprašanih na deželni skupščini. Mi pa se vprašamo: kje je zapisano, da se bosta Videm in Trst povezala proti Goriški? In še: Kdo je dejal, da bodo poslanci vseh strank, ki bodo izvoljeni v videmski pokrajini, volili proti poslancu istih strank, ki bodo predstavljale Goriško? Ali se bodo v skupščini borili bloki raznih strank ali raznih pokrajin? Mislim, da se bo v tej skupščini vršila borba med političnimi skupinami, kot se vrši povsod.

Sedaj pa stopa na dan vprašanje obstoja goriške pokrajine. Če bi Goriška obdržala svoje današnje meje in če bi morda dobila še Cervinjan, bi lahko vsaj tekmovala s Trstom, če ne že z Vidmom. Vendar pa bo tudi Videm postal manjši, ker se celotna vrsta občin okrog Pordenone bori za svojo novo pokrajino s sedežem v Pordenonu. Torej bi bil Videm ren največja pokrajina, ostale tri pokrajine: Trst, Goriška in Pordenone pa bi bile močnejše.

Kot smo že zapisali, ima goriška pokrajina 220.000 prebivalcev. Trst pa sedaj ne skriva namena, da bi znova pograbil vse to, kar mu je že nekoč pripadalo. In v Goriški so zaskrbljeni. Če bi to namero uresničili, bi naša pokrajina na mah zgubila skoraj 100.000 prebivalcev, torej skoraj polovico svojega prebivalstva. In kaj bi ji potem ostalo? Naše mesto — ki ni več nikak center dežele — in nekaj občin do Krmina in do Gradiške.

Vsi tri kraji — razen nekaj goriških tovarn in manjših objektov proste cone, nimajo nobenega gospodarskega pomena. Poleg tega pa ne teče k Goriški. Goriški sovinsti so »dokazovali« na mirni konferenci v Parizu, da Furlanija teži k Goriški, danes pa brez zaledja Goriška hira. Ljudje iz Krmina težijo na Videm, Gradiška pa na Tržič. V vseh teh krajih se namreč dobi vse blago v boljši izbiri in po znatno nižjih cenah kot v Goriški. In to vado dobro tudi Goričani sami, ki hodijo kupovat izven Goriške.

Proslava 110-letnice rojstva

Simona Gregorčiča

V proslavo 110. obletnice rojstva goriškega pesnika Simona Gregorčiča bo v soboto 16. t. m. v prostorih ZSPD v Ul. Ascoli št. 1-I. »Gregorčičev večer« s predavanjem o pesnikovem življenju in delu z recitacijami iz njegovih del.

Prošnje za nakup izbranega

semena sprejemajo še jutri

Kakor smo že pisali, je parlament odobril zakon o nakupu izbranega semenskega žita za izboljšanje kmetijske proizvodnje. Prispevke bodo dobili le kmetje, ki imajo manj kakor 10 ha obdelane zemlje. Vsak prošilec bo lahko dobil največ do 1 stot semenskega žita. Država prispevek za nakup semena bo znašala 3.700 lir za stot. S tem v zvezi Pokrajinsko poljedelsko nadzornišvo obvešča zainteresirane, da je zadnji dan za predložitev prošnje za seme jutri ponedeljek, 11. t. m. Kakor je bilo že objavljeno, je prošnje treba vložiti na Pokrajinskem poljedelskem nadzorništvu. Po tem dnevu prošnje ne bodo več sprejemali.

—emve—

RAD BI SE BIL OŽENIL, PA NI IMEL DENARJA

POŠTNI URADNIK IZMAKNIL VREČICO S POL MILIJONA LIR

Ukradel je sicer spretno, zelo nespretno pa se je zagovarjal

Pred dnevi so agenti goriške policije nenadoma vdrli v prostore pošte na vogalu Korza in Ul. Oberdan in od vseh uslužbencev zahtevali, naj ostanejo na svojem mestu. Kaj se je zgodilo? Z mize nekega uradnika je zmanjkala vrečka ministrstva za komunikacije, v kateri je bilo pol milijona lir. Policaji so takoj pričeli pregledovati poslopje. Nos so vtaknili prav v siehni kofček. Toda ukradenega denarja niso našli. Zato so skušali najprej ugotoviti osebo, ki je bila v sobi, kjer je bil denar. Uradnik, na čigar mizi je bil denar, je namreč zapustil svojo

PRIJAVA VINSKEGA PRIDELKA v krminski občini

Nezadovoljstvo briškega ljudstva zaradi prepovedi žganjekube

Krminsko županstvu poziva vinogradnike krminske občine, naj prijavijo letošnji vinski pridelek. Prijavo je treba napraviti na formulirju, ki ga dobijo na županstvu, v petih dneh po stiskanju grozdja, najkasneje pa do 31. oktobra. Kdor se ne bo ravnal po zgornjih predpisih, bo kaznovan.

Ti ukrepi krminske občine, kateri pa so bili izdani tudi od drugih občin, spadajo v okvir izvajanja zakona, ki prepoveduje žganjekube. Goriško županstvo je že pred dnevi sporočilo vinogradnikom, da morajo prijaviti v določenem roku količino tro-

pin, da imajo na tak način oblasti pregled nad njimi in da tako preprečijo žganjekube. Med briškimi prebivalstvom, ki se mora vsakodnevno ubijati, da pridela nekaj vina, katerega potem s težavo proda, vlada veliko nezadovoljstvo zaradi prepovedi žganjekube. Se vedno ne morejo pozabiti, da so njihovi očeti, pa tudi oni v stari Avstriji lahko kuhali žganje. Žganjekuha je dovoljena tudi v Jugoslaviji, kar je popolnoma pravilno, saj so tropine last vinogradnikov in imajo zato pravico, da z njimi razpolagajo.

PO ODLOČNEM NASTOPU PLEŠIVSKIH STARŠEV

Šolske oblasti naj poskrbijo za dober napredek učencev

Zadeva z novo, primerno učno močjo se ne sme zavleči v nedogled

V zvezi s protestom, ki so ga starši šolobveznih otrok iz Plešivega poslali šolskemu skrbništvu v Gorici in v katerem so utemeljili svojo zahtevo po preestitvi dosedanjega učitelja G. Torosa, na katerega pa so šolske oblasti odgovorile negativno, smo izvedeli še nekatere podrobnosti.

Predvsem je G. Toros spoznal, da je pouk res pomankljiv in da je v njegovem interesu, še bolj pa v interesu staršev, da prepusti svoje mesto kakšnemu drugemu mlajšemu učitelju, ki bo otroke zares nekaj naučil.

Ponedeljek starši svojih otrok niso poslali v šolo. Zato se je G. Toros odločil, da bo v enem tednu uredil vse potrebno, da pride na šolo nov učitelj. Starši so bili zadovoljni z odgovorom. Sedaj pričakujejo, če se bo stanje res izpremenilo in če bodo

šolske oblasti v ponedeljek, ki je že jutri, poslane druge učitelja.

Po našem mnenju je za rešitev celotne zadeve najbolj odgovorna šolska oblast, katere dolžnost je, da dosledno pazi, če se šolski program izvaja in če otroci napredujejo. Kot je znano, doslej tega ni bilo v tolikšni meri, kot bi bilo pričakovati. Zaradi tega so morali plešivski starši javno nastopiti.

Zaradi tega se enkrat v imenu staršev, kakor tudi v imenu celotne slovenske skupnosti pozivamo oblasti, da zadevo dokončno uredijo, da se ne bi vlekle v nedogled in na tak način prikrajšala učencem sleherno poučevanje.

Kako smo že pisali, je parlament odobril zakon o nakupu izbranega semenskega žita za izboljšanje kmetijske proizvodnje. Prispevke bodo dobili le kmetje, ki imajo manj kakor 10 ha obdelane zemlje. Vsak prošilec bo lahko dobil največ do 1 stot semenskega žita. Država prispevek za nakup semena bo znašala 3.700 lir za stot. S tem v zvezi Pokrajinsko poljedelsko nadzornišvo obvešča zainteresirane, da je zadnji dan za predložitev prošnje za seme jutri ponedeljek, 11. t. m. Kakor je bilo že objavljeno, je prošnje treba vložiti na Pokrajinskem poljedelskem nadzorništvu. Po tem dnevu prošnje ne bodo več sprejemali.

šolo na um, da bi pogledal še v vodni rezervoar angleškega stranišča. V veliko presenečenje je ugotovil, da je tam kaj plaval vrečka ministrstva za komunikacije s 500.000 liram.

Percu ni preostalo drugega, kot da je tatvino priznal. Ko so ga vprašali, kaj ga je pripeljalo do takega dejanja, je odgovoril, da se namerava poročiti in da bi mu bilo 500.000 lir dovolj, da bi si nekoliko opremil stanovanje. Prijavili so ga oblastem, kjer se bo moral zagovarjati zaradi tatvine. Poleg tega bo verjetno še izgubil službo. Tako bo še bliže poroki.

DAROV: Za tiskovni sklad »Soča« so darovali: N.N. - Poljane 400 lir, naročnik iz Trsta 1.500 lir, prijatelj iz Vidma 7.800, N.N. - Tržič 2.000 lir. Za Dijsko Matice so darovali: Jožica Rupp 1.000, N.N. - Gorica 600, V. B. - Pevma 1.000, V. Kremžar 5.000, na izletu nabrali 14.200. D. Gergolet 800, Vlado Vižintin 1.000, N.N. 300, N.N. 500, C. M. 200, Gorazd Vesel 2.000 lir. Vsem darovalcem najlepša hvala.

Tvrdba GIACOMO VATOVEĆ nasl. TRST - UL. TORREBIANCA 19 - TEL. 23-587. Uvoz, izvoz, kolonialno blago, kemikalije, konfekcije. POSILJA DARILNE PAKETE.

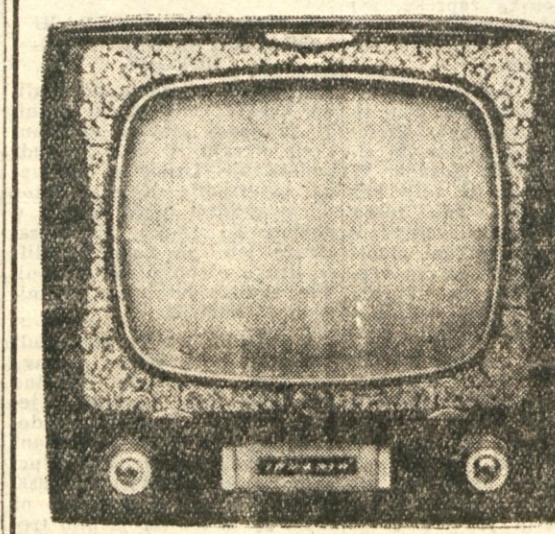
Zopet prometna nesreča pri Majnici

V bližini gostilne Marea na Majnici se je v petek zvečer dogodila prometna nesreča, pri kateri se je laže poškodoval 24-letni Silvio Jernetič, agent tržaške civilne policije. Z vespo z evidenčno tablico GO 5833 se je Jernetič v družbi z nekim prijateljem, ki je sedel na zadnjem sedcu vozila, peljal proti Gorici. Ko je prišel do gostilne Marea, je ta zadel v Jožefa Socola iz Standreža, stanujočega v Ul. Montelli št. 21. Jernetič je pri trčenju izgubil ravnotežje ter padel, medtem ko je Socol ostal nepoškodovan. Neka patrolja cestne policije, ki je slučajno šla mimo, je poskrbela, da so Jernetiča takoj odpeljali v bolnišnico Brigata Pavia, kjer so mu obvezali razne praske po telesu; okrevanje bo v približno enem tednu.

DEZURNA LEKARNA:

Danes posluje ves dan in ponoči lekarna D'Udine, Ul. Rabatta 16 - tel. 21-24; od 8. do 12.30 pa je dežurna lekarna Kuerner, Korzo Italia 4 - tel. 25-76.

Televizija v vsako družino!

Aparati TV 17-21 palcev

PRODAJA NA OBROKE

Neobvezni predjem (najmanj 5000 lir) in po 5000 lir na mesec.

Izredne ugodnosti omejene na en mesec časa - Tehnična pomoč.

Velika izbira televizijskih aparatov najboljših italijanskih in tujih znamk.

RUGGERO ROSSONI

KORZO GARIBOLDI 8

Doraz!!!

Preden nabaviš

štedilnik, obišči

trdko

KERŽE

ki ti nudi štedilnike vseh vrst, na premog, les, plin in tekoči plin ter električni tok najboljše vrste po najugodnejših cenah s popolnim jamstvom

Zapomni si: trdko KERŽE - Trst - Piazza S. Giovanni 1 - tel. št. 35019

PRODAJA TUDI NA OBROČNO ODPLAČEVANJE

S. KENNEDY Bil sem s Ku Klux Klanom

15

Ko smo se pozdravili s stiskom roke na določen način, je Nočni sokol ponovno povzel besedo: »Druga stvar, o kateri treba znati nekaj več, je način volitev. Mi v klanu ne glasujemo mnogo — častnik, ki predstavlja, po navadi sam sklepa ali pa prenaša sklepe svojih predstavljenih in to brez vprašanja. Naša dolžnost je, da storimo enako.«

»Da, da! Še nekaj bi vam moral reči,« je rekel Nočni sokol in spravi Klara v žep. »Obstaja še MIOK, to je mistični znak klanovca. To je emblema v obliki trikotna s črkami »AKAI«, kar pomeni »klanovec sem«. Da spoznate svoje brate v drugem, nepoznanem mestu ali kraju, je dovolj, da vprašate: »Ali veste, če živi tukaj mr. Ayak?«. To pomeni »Ali ste vi klanovec?«. V kolikor je, vam bo odgovoril: Da, tudi jaz ga poznam! Ste razumeli?»

VSTOP V »NOTRANJO JAMO«

V zboru smo odgovorili in Nočni sokol je krenil proti vratom, ki vodijo v sosedno sobo. »Sledite mi po vrsti in pazite!« je ukazal. »Mi smo sedaj v takto imenovani Zunanji jami klanovce. Če želite stopiti v Notranjo jamo, morate priti do zunanji vrat, enkrat pokukati in z nohtom palca začrtati na vratih krog.« Nočni sokol je to pokazal. Odprla so se majhna vrata, skozi katera nas je pogledalo izprašujoče oko. Nočni sokol je na dolgo zažvižgal.

»Kdo ste vi?« je vprašal glas iz notranjosti. »Nočni je Klexer,« nam je rekel Nočni sokol čez ramo. »Povejte mu vaše ime, številko vaše klanerne in njeno področje.«

Bil sem v prvi vrsti in sem rekel: »Klanovec Perkins, klanerna št. 1, gozda Nathana Bedford, področje Georgije.«

»Vstopite in povejte geslo!« je zahteval Klexer. Nočni sokol nam je ponovno dal navodila: »Sedanje geslo je »Beli človek«. Vi morate reči samo njen prvi del.«

»Beli« sem zašepetal skozi majna vrata. Vrata so se odprla in maskirani in v kuto oblečeni Klexer je rekel: »Vstopi!«

Nobranja jama je bila podobna zunanji, le da so po njenih zidovih bile razvrščene ječkene omarice, ki so bile zaklenjene z močnimi žabičami.

Na nasprotni strani sobe so bila tudi zaklenjena vrata z majhnimi vrati. Nočni sokol je potikal striklat in nato z nohtom začrtal na vrata križ. Okence na vratih se je odprlo in Klara, ki je bil v drugi sobi, je vprašal: »Kdo je to in kaj hoče?«

»Sem klanovec Carter, hočem vstopiti v klaverno, da se sestanem s svojimi tovarši,« je odgovoril Nočni sokol. »Geslo?«

»Človek.«

»Vstopi, klanovec!« je rekel Klara in odprl vrata. Mi smo Nočnemu soklu sledili. Klaverna je nudila strašen prizor, ki je spominjal na pravokotnik na skalnati planini. Ob

stirih stenah klaverne so bili Klahff, Kludd, Kiklop in Klokard. V vrstah stolic okoli zidov je sedelo nad 150 zakrinkanih in v kute oblečenih klanovcev. Rdeči neonski križ poleg Kiklopa je osvetljeval prostor z rdečastim sijem. Klara je zaklenil za nami vrata. Nočni sokol pa nas je privedel notri in nas razporedil v dveh vrstah na stolice pred Kiklopom. »Stori, kar delam jaz,« je ukazal Nočni sokol pozdravljajoč z levo roko, kot nas je bil prej naučil. »To je znak pozdrava. Vi boste držali pozdrav, dokler ne opazite znaka odzdrava od nekoga klavarnih dostojanstvenikov pri oltarju.«

Skratko oblečeni larovnik sam je odzdraval. Nočni sokol se je tedaj obrnil proti ameriški zastavi, ki je visela ob Carovniku.

Pripognil se je, z levico prijel za dolni rob zastave in ga dvignil do sra. Nato je z desno roko pozdravil tako, kot se pozdravlja v ameriški vojski, — z dlanjo obrnjeno navzgor — nato pozdravil s pozdravom združene armade — z dlanjo navzgor — in končno počasi spustil zastavo. »Pomnite, da je treba zastavo spustiti počasi,« je opozoril. V kolikor dopustite, da pade, boste kaznovani!«

Gledajoč Carovnika je nenadoma stegnil roke v vodoravni smeri in z razsrijenimi prsti. »To je znak Ognjenega križa. Tisti vaši bratje, ki imajo na obrazu krinke, bodo storili enako.«

Nato je dal kazalec leve roke pod spodnjo ustnico, šel nato z roko po glavi in jo naglo ustavil na vratu.

»To pomeni kazen za izdajo klanovih tajnosti,« je rekel. »Glava odleti!«

Ko vstopite v klaverno in vidite, da so vaši bratje sneli krinke, morate to storiti tudi vi. In sedaj še zadnje — znak Klanove posvetitve, ki se izvaja takole —»

»Nočni sokol je pokleknil na desno koleno pred Carovnika, ga pozdravil z levico, hkrati pa je držal desno roko na sru. Vsi smo storili enako. Carovnik nam je odzdraval z uradnim odzdravom. »Klanovec, sedite,« je ukazal in nam pokazal na dve vrsti praznih stolic ob zidu.

PRI CAROVNIKU

»Klanovski Kladd,« je začel Carovnik z visokim glasom. »Vi boste skrbno ugotovili, ali so prisotni klanovski dostojanstveni v klaverni v času Klonklave.« Kladd je odgovoril, da razume in sel skozi vrste klanovcev, ki so se prej posedli na stolicah. Ko je stopil k posameznemu klanovcu, se je vrne dvignil, zašepetal geslo in nato sedel. Toda enemu izmed klanovcev je bilo ukazano, naj stoji.

»Velicanstvo, spoštljivo vas obveščam, da so vsi prisotni razen onega, ki stoji pred vami, klanovec. On zatrjuje, da je klanovec, ne pozna pa gesla!«

Tisti hip sem pomislil, da je tudi nekomu drugemu uspelo vrniti se v Kladd s podobnimi nameni, kakršne sem imel jaz in da bo razkrinkan pred mojimi očmi!

»Stoji ven in snemi krinko!« je ukazal Carovnik. Prizadeti je to storil. Ko so v njem spoznali presenečeno brata, ki je manjkal pri sestankih vse od tedaj, ko je stopal v veljavo novo geslo, je nastalo mrmljanje. Ko je plačal dolžno klanu, so mu povedali novo geslo in dovolili, da se vrne na svoje mesto. Carovnik je trikrat udaril s klavirjem, kar je pomenilo, naj vstanemo. Tedaj je Kludd v plavi zuti intoniral:

»NAS OCE IN NAS BOG...«

»Naš oče in naš bog! Mi, klanovec, priznavamo svojo odvisnost od tebe in tvoje dobrote nasproti nam; naj bo naša hvaležnost popolna in stalna in naj nas navdihne, da stopamo po tvoji poti. Naj vsak klanovec pozabi na svojo klan težko k dobremu. Tvoj glasovlas naj pride nad našo imperatorja, Cesarskega čarovnika in nad njegovega cesarja. družino ko izvršujejo posle, ki se tičejo Niveidnega cesarstva.«

(Nadaljevanje sledi)

Odgovorni urednik STANISLAV RENKO — UREDNIŠTVO, ULICA MONTECCHI 6 - II. nad. — Telefon številka 93-808 in 94-636 — Pošta predal 502 — UPRAVA: ULICA SV. FRANCISKA 8, 20 — Telefonska številka 37-338 — OGLASBE od 8. do 12.30 in od 15. — Tel. 37-338 — Cene oglasov: Za vsak mm. v štirinajstih dneh 100, osmrtine 90 lir — Za FLRJ za vsak mm. širine 1 stoper za vse vrste oglasov po 25. din. — Tiska Tiskarsko zavod ZTT — Podružje Gorica Ul. S. Pellico 1-II. Tel. 33-82 — Rokopisi se ne vračajo.

NAHONČINA: Cona A: mesečna 350, četrtletna 900, polletna 1700, celoletna 3200 lir. Fed. ljud. repub. Jugoslavije: Izvod 20, mesečno 210 din. Poštni tekoči račun za STO ZVU Založništvo tržaškega tiska Trst 11.5374 — Za FLRJ: Agencija demokratičnega inozem. tiska, Dr. Založba Slove nje, Ljubljana. Stritarjeva 3-1, tel. 21-928 tek, račun pri Narodni banki v Ljubljani 604. T. 375 — Izdaja Založništvo tržaškega tiska D. 2008 - Trst.